

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

De narcist

door *Désanne van Brederode*

De auteur is schrijver. In deze rubriek belicht ze een woord of uitdrukking uit het politieke taalveld.

Wie vroeger ‘egotripper’, ‘ijdelruit’ of ‘blaaskaak’ werd genoemd, heet tegenwoordig een ‘narcist’. De popularisering van de psychologie heeft hierin een grote rol gespeeld. Tik ‘narcisme’ bij Google in, en je stuit op tal van (pseudo)psychologische artikelen, blogs en boeken die je leren hoe je met de narcist moet omgaan. De doelgroep van deze zelfhulplectuur behelst mogelijke slachtoffers van narcisten. Terwijl je zou denken dat juist narcisten mensen zijn die zichzelf graag helpen – als er dan toch per se hulp nodig is. Maar de narcist hoeft niet van zijn aandoe-ning verlost te worden en hoeft ook niet te leren hoe hij zijn akelige trekken wat meer kan intomen. Integendeel. Zijn rotsvaste geloof in zijn ego en in zijn ambities hebben hem nu juist gebracht waar hij is! Het is hooguit jammer dat ze worden omringd door zeurkousen, die de schuld voor hun falen, hun twijfels en onzekerheden bij hem leggen. Kennelijk trekt de narcist stevast zulke labiele zwakkelingen aan. En ach, het is voor de onderlinge sociale relaties nu eenmaal goed om een zondebok te hebben. Bovendien: er wordt over hem gepraat, en negatieve praatjes zijn nog altijd beter dan stilte. Narcisten laten zich eenvoudig ‘spotten’ in de politieke arena. Trump in Amerika, Bau-

det in Nederland: voer voor de psychologen onder de commentatoren, die graag aantonen hoe hoog dergelijke heren scoren op de narcismeladder. Met devaluatie van de aanduiding ‘narcisme’ tot gevolg. Zeker, men maakt netjes onderscheid tussen duiding en diagnose, en noemt het geen stoor-nis, want dat mogen alleen degenen doen die ervoor hebben doorgeleerd én de betreffende lieden op consult hebben gehad. Dus blijft het bij bescheiden gissen. Maar daarmee is het kwaad al geschied. Want in het woud der narcisten ziet men inmiddels de gevaarlijkste onder de narcisten niet meer: de verborgen narcist. Die perfect acteert dat hij graag naar anderen luistert en van ze leert, en die wordt geroemd om zijn dege-lijkheid, verlegenheid, eenvoud en ernstige zachtaardigheid, met daarin soms een o, zo sympathiek vleugje ironie. Juist deze ogen-schijnlijk egoarme toeschouwer, die geen woord te veel spreekt, weet te imponeren. En vervolgens te manipuleren. Men verdenkt hem immers niet van vuile spelletjes. Hij is de verfrissende en betrouwbare noot der beschaving op de apenrots, en niemand heeft door hoezeer hij deze uitzonderlijke status uitbuit – dankzij de schreeuwlelijken die al menigmaal op amateursofa’s zijn geanaly-seerd. Zo’n narcist is niet verliefd op zijn eigen beeltenis, maar hoopt dat anderen zo verliefd op hem worden dat ze, als Echo, wegwijnen en oplossen in het niets. En zonder dat het iemand opvalt. Zelfs zonder dat iemand ze mist.